

Inspreken zonnestroom

Commissie sociaal domein, donderdag 25 april 2024

Beste commissieleden, beste volksvertegenwoordigers, beste behartigers van het algemeen belang.

We leven in bijzondere tijden. Waar vroeger wel eens sprake was van een crisis, hebben we het tegenwoordig over een polycrisis; allerlei systemen die vastlopen en – helaas – doorgaans met elkaar samenhangen. Wat we meemaken is geen natuurverschijnsel, het is het gevolg van onze manier van leven, onze keuzes.

Op deze avond staat ‘zonnestroom’ op de agenda. En de keuzes die daarvoor gemaakt moeten worden.

Het PlanBureau voor de Leefomgeving heeft berekend dat het nog kan – let op het woordje ‘nog’ – netto nul uitstoot in 2050. Maar dat dat vraagt om radicale keuzes.

Afgelopen 1 april was het ‘Dutch overshootDay’. Dat wil zeggen dat wij Nederlanders – mensen zoals u en ik – in het eerste kwartaal de ecologische opbrengsten van het hele jaar al gebruikt hebben.

Oftewel: voor onze ‘normale’ leefwijze hebben we op dit moment 4 Aardes nodig. Toen ik het bericht hoorde, hoopte ik op een slechte 1 april-grap, maar het was geen grap.

Stel u voor dat u uw hele jaarinkomen al na drie maanden opgemaakt heeft door gewoon, normaal te leven zonder éénmalige uitgaven of bijzondere dingen te doen, waar moet u dan de rest van het jaar van leven? Gewoon doorgaan kan niet; wat nodig is, is stevig ingrijpen! Niet gewoon stevig, maar rigoureuus een andere koers kiezen.

Ik ben dus erg blij dat u het over een schaalsprong heeft, want het moet écht anders. Wat we nu normaal vinden is niet toekomstbestendig! Het is nodig dat we gaan leven binnen de grenzen van de planeet. Hoe, dat moeten we gezamenlijk uitvinden.

Het gaat enerzijds om bewustwording en anderzijds om het verkleinen van onze ecologische voetafdruk. Dat zijn dingen die ongemakkelijk zijn, die u liever niet hoort. Daarin verschilt u niet van

de mensen die u vertegenwoordigt. Maar het behoort tot uw taak, de taak van een overheid om haar burgers daarop voor te bereiden en te sturen.

Het vraagt in elk geval om een enorme schaalsprong in de informatievoorziening rondom klimaatverandering over ons energieverbruik en in onze leefwijze. Maar ook een schaalsprong in ons energiegebruik, landgebruik etc. Kortom het vraagt ander gedrag, nodig voor vermindering van onze CO₂-uitstoot .

Dus:

- Maximaal inzetten op bewustwording binnen de gemeente en het gemeentelijk apparaat

En tegelijk een aantal concrete dingen

- Maximaal inzetten op zonnestroom, gecombineerd met slimme wijk-netwerken die voorzien in uitwisseling en opslag waardoor het hoogspanningsnet ontzien wordt;
- Inzetten op beperken van energiegebruik met een hoog percentage door de gemeente en haar inwoners;
- inzetten op biobased bouwen, dat slaat CO₂ op voor de levensduur van een woning;
- inzetten op minder autogebruik
- etc.

Ondanks dat u zich vandaag beperkt tot CO₂-uitstoot is dat een grote opgave. Studies wijzen uit dat die alleen maar succesvol kan zijn als alle inwoners mee kunnen doen. De voorwaarde daarvoor blijkt 'bestaanszekerheid' te zijn. Dat is een ander onderwerp, maar kan niet los gezien worden van de opgaven die voor ons liggen.

Uw inzet is het algemeen belang te dienen, uitmondend in welzijn van alle inwoners. Een Dutch-overshoot-day die begin april valt, past daar niet bij. Wat past is gericht beleid op alle fronten, dus breder zonnestroom.

Ik dank u voor uw aandacht en wens u veel wijsheid toe.

Bert Visser, klimaatburgemeester Gemert-Bakel